

DANUBEFREESKY.EU

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU I
PROUČAVANJE PTICA SRBIJE

Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije (DZPPS), Radomira Raše Radujkova 1A/211, 21 000 Novi Sad

Finskog orla ubila struja u Grdeličkoj klisuri Tužan kraj ribara Olija

Press Release

Novi Sad, 18.11.2021.

Desetogodišnji orao ribar, poreklom iz Finske, stradao je od strujnog udara na pruži Beograd-Skoplje u Grdeličkoj klisuri, saopštilo je danas Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije (DZPPS). Ribar je ugrožena vrsta koji se u Srbiji ne gnezdi gotovo 100 godina, dok jedinke iz severnih populacija našu državu preleću dva puta godinje kada se sele.

Finski ornitolozi obavestili su u ponedeljak 16. novembra srpske kolege da je orao ribar, obeležen satelitskim odašiljačem, verovatno stradao kod sela Bočevica nadomak Leskovca.

Finci su se zabrinuli kada su primetili da satelitski odašiljač tri dana šalje signal sa jednog mesta, što je ukazivalo da se orao ne pomera i da je u nevolji. Informacije o kretanju i zadržavanju ptice dostavili su kolegama iz Društva za zaštitu i proučavanje ptica Srbije kako bi što pre proverili šta se dešava sa orlom.

Slobodan Marković, ornitolog iz DZPPS, izašao je na teren u nadi da ovaj slučaj neće biti pridodat crnoj statistici stradanja ptica na ovim prostorima.

„GPS pozicija koju sam od kolega dobio bila je na samoj međunarodnoj pruži Koridora 10 Beograd-Skoplje-Solun koja se nalazi između Južne Morave i sela Bočevica. Kada sam došao na lice mesta, na žalost, mogao sam da konstatujem da je ptica mrtva. Leš koji je bio ispod dalekovoda, položaj i promene na telu ukazivale su na to da je ptica stradala od stujnog udara kontaktne mreže pruge. Orao nije imao šansi protiv struje jačina 25.000 volti“, pojašnjava Marković.

Nastradali orao ribar prvi put je bio u rukama stručnjaka za ptice kada su ga, kao jedinog mladunca u gnezdu, 26. jula 2010. obeležili metalnim prstenom u mestu Tervola, na severu Finske. Narednih godina redovno se gnezdio nedaleko od mesta izleganja, u jesen odlazio u Afriku i na proleće se vraćao u postojbinu. Od izleganja do trenutka uginuća ovaj svetski putnik 10 puta je išao do Afrike i nazad i uspešno savladavao mnoge izazove i opasnosti.

Finci su stradalog orla nazvali Oli (*Olli*) po finskom ornitologu *Olli-Pekka Karlinu*, koji je zajedno sa ornitologom *Matti Suopajärvi*-jem pticu obeležio satelitskim odašiljačem 1. avgusta ove godine. Oli je kao zrela ptica dobio satelitsku telemetriju u okviru studije mapiranja i procene uticaja vetroparkova na životu sredinu, na području gde se planira njihova izgradnja.

Ove jeseni Oli je seobu započeo 13. septembra i tokom 59 dana preleteo je ukupno 4.613 km, od mesta Mustajärvi u Finskoj do Bočevice u Srbiji. Orao je leteo kroz 9 zemalja: Finsku, Rusiju,

The LIFE Danube Free Sky (LIFE19 NAT/SK/001023) project has received funding from the [LIFE Programme](#) of the European Union. This document reflects only the author's view and the European Commission/CINEA Agency is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

DANUBEFREESKY.EU

NATURA 2000

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU I
PROUČAVANJE PTICA SRBIJE

Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije (DZPPS), Radomira Raše Radujkova 1A/211, 21 000 Novi Sad

Belorusiju, Ukrajinu, Rumuniju, Bugarsku, Grčku, Severnu Makedoniju i Srbiju. Najduže se zadržao u Ukrajini gde je čak 20 dana lovio, odmarao se i pripremao za nastavak seobe.

Milan Ružić, izvršni direktor DZPPS, kaže da je neobično to što je, umesto da leti na jug na Turskoj i Bliskom Istoku, orao iz južne Bugarske krenuo na zapad, a potom iz Đevđelije okrenuo ka severu i tako došao do Grdeličke klisure.

„Koridori kojima se ptice kreću nisu bezbedni i mi ljudi imamo odgovornost da to stanje promenimo na bolje. Milioni nebezbednih stubova za prenos električne energije vrebaju nove žrtve. Zato smo sa kolegama iz 7 država, uz finansijsku pomoć Evropske komisije, pokrenuli projekat 'LIFE Danube Free Sky' koji ima za cilj sprečavanja stradanja ptica na dalekovodima uz korišćenje najnovijih znanja i tehničkih rešenja“, kazao je Ružić.

Orao ribar je ptica koja ima kosmopolitsko rasprostranjenje – sreće se na svim kontinentima, izuzev Antarktika.

Osnovna hrana su mu ribe koje lovi obrušavanjem i zaranjanjem u vodu.

Ribari biraju vodena staništa bogata ribom. Najčešće su to slatkovodna jezera.

Velika gnezda grade na vrhu krošnji starih stabala.

U prirodi orlovi ribari žive do 30 godina, pokazuju podaci svetskih centara za prstenovanje ptica.

Ribar u Srbiji ima status strogo zaštićene vrste.

Projekat „LIFE Danube Free Sky“ je podržan je iz programa „LIFE“ Evropske unije.

The LIFE Danube Free Sky (LIFE19 NAT/SK/001023) project has received funding from the [LIFE Programme](#) of the European Union. This document reflects only the author's view and the European Commission/CINEA Agency is not responsible for any use that may be made of the information it contains.